

Ese de trei ori in septemana: Mercuri-a, Veneri-a si Domneac'a, candu o cola intriga, candu numai diumetate, adeca dupa momentul imprejurarilor.

Pretulu de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " " "
" patrariu	2 " " "
pentru Romani'a si strainetate:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " " "
" patraria	4 " " "

ALBINA

Prenumeratiunile se facu la toti da. corespunzanti a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune. Josefstadt, Lauggasse Nr. 43, unde sunt a se adresi si corespundintiale, ce privesc Redactiunea, administratiunea sau spediuri'a cate vor fi nefracate, nu se vor primi, era cele anotime nu se vor publica.

Pentru anuntie si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. de linie repetirile se facu cu pretiu scadiuu. Pretiulu timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa.

Viena 25 jan./6 febr. 1868.

Austri'a capu „carte rosia,” adeca de acum'a se vor asterne parlaminteloru supreme (delegatiuniloru) si actele diplomatice, precum este datina numai in tierile cele mai constitutiunale, a nune in Angli'a, Itali'a si Francia.

Nemtii, mandri de noulu castigu, l'incarca cu laude pe editorulu responsabilu alu „cartii rosie,” si in gura mare buxina la lumea larga ca in constitutiunismu au intrecutu dejá pe Prusi'a. Bucinatulu e indaru, caci pana-acum'a nu gasira resnetu acolo de unde l'acceptan, intielegemu din Germani'a. Consciinti'a natiunala a nemtiului austriacu e lovita, in mani'a aplecarii sale spre cosmopolitismu totu lu dóre fórte ca densulu a incetatu a mai face parte din Germani'a. Si de aci e caus'a pentru care i place a trage paralele intre constitutiunismulu din Austri'a si celu din Prusi'a, i place a se gerá de mai constitutiunale si mai liberalu de catu prusulu, sperandu ca prin acést'a va castigá inimile conatiuniloru sei, si la ocazia nea data se-si póta ocupá loculu in vechi'a legatura. Inse simpatiele perdue in cursu de ani multi prin nefericitulu organismu alu repausatei confederatiuni, nu se potu recastigá asiè rapede.

Deakistii in organulu loru principale se falescu si densii ca noulu castigu este meritulu loru. Prè bine, ar trebui numai se insirati si cele lalte triste merite ale vóstre pentru starile si autonomi'a Transilvaniei, pentru egemoni'a magiara carea ni rusina si ni umileste natiunalitatea nóstra romanésca in fati'a strainiloru. Ve insielati inse daca credeti ca asta egemonia va fi capace a ne desbraca de santele nóstre aspiratiuni. Nu, boieriulu e boieru si incinsu cu fune de teiu.

Ar fi in contr'a logice a presupune ca elementulu romanu din Ungari'a, Banatu si Transilvani'a e meritu de celu ce direge istori'a ca se-si pérda consciinti'a natiunala si se péra chiar in acelu momentu candu acea consciintia romanésca dincolo de Carpati si-radica capulu pentru a cugeá. Acea consciintia natiunala, la noi casi la alte popóra, n'are granitie politice ci prin literatura si alte medilóce ce-i stau la despusetiune scie inspirá cugetele sale, sunt cugete romanesci ce ne vor intari in conservarea natiunalitatii. Se contámu pe acést'a inspiratiune, ne indreptatescu evenimentele mai nóue din Romani'a.

Contielegere si solidaritate mare incepe acolo, sperámu fapte salutarie. Si ca se nu judecámu noi, aducemu parerile strainiloru. Eca pe scurtu ce dice d. I. Labbé in „L'Opinion Nationale” despre cuventulu de tron: „Discursulu acest'a ni infatisieza rarulu spectacu alu unui poporu pasindu catra destinatiuni nóue in completa armonia cu principiile civilizatiunei moderne, si alu unui guvern spriginindu din tota puterea sa aceste aspiratiuni liberali. Aflámu acolo unu capu alu státulu care precepe seri-

ositate misiunei sale si care vre ca guvernulu seu se lucre sub inspiratiunea sentiementulu natiunale si se-i fie spresiuune fidela. Neci unu interesu nu desparte pe principe de natiune, si increderea cea mai deplina domnesce intre ei. Acést'a e o situatiune de ale careia esemple istori'a nile oferesce multu mai a rare ori de catu se nu o semnalamu. (Se citeza pasurile referitorie la alegeri si legea rurala, apoi continua.) In adeveru trebue se ne mirámu cum a potutu avé Romani'a unu 1789 fora catastrofe sangeróse, fora sfasiari interne, fora crise violente. Pasagiulu cuventarii privitoriu la instructiunea publica si culte merita atentiune deosebita, Domnulu dá éraasi asigurarea ca guvernulu actualu nu se va departá neci odata de principiile umanitatii si tolerantie ce romanii le-au sciutu practicá inca pre candu cea mai mare parte a popóraloru le-a preceputu reu.

Catu pentru adresa, vorbesce insasi despre sine. Insemnámu numai ca deputatii au dus'o in corpore la Domnulu, imposanta manifestatiune natiunala. Se sperámu ca nu e departe timpulu in care strainii vor recunósce ca nunciile de romanu e unu nume onorabile.

Despre cáile ferate din Romani'a.

In unulu din numerele nóstre de mai nainte am atinsu cevasi cestiunea cáiloru ferate din Romani'a. Am aretatu ca guvernulu din Bucuresci dupa ce a acordatu unu actu de concessiune dlui M. Popoviciu romanu din Bucovin'a, a mai acordatu o concessiune unui Offenheim.

Dupa acestu din urma actu, celu acordatu dlui Popoviciu a remasu de sine ca resuflatu, fiindu ca Offenheim capotandu-lu cu conditiuni mai avantajóse, s'a indemnatu de a depusu indata cautiunea de unu milionu de franci, ceea ce d. Popoviciu nu putuse realisa.

Cu tóte acestea, fiindu ca cestiunea urmeza a se deslegá in definitivu decatra corpurile legislative din Bucuresci, suntemu in positiune de a sperá ca se va face paralelismu conditiuniloru ambelor acte, si se vor cumpeni bine interesele fisculu Romaniei ce sunt angagiate in acést'a mare intreprindere.

Amu studiatu putieniu si noi conditiunile ambelor acestoru acte, si vedemu o diferentia enorma intre ele.

In adeveru prin concessiunea Offenheim guvernulu romanu nu garantéza de catu 7 1/2 % din venitul cáiloru ferate, pre candu actualu Salamanca stipula o garantiu de 8 1/2 %; dar totu de odata vedemu o impovorare de 10,000 de franci mai multu la fie-care chilometru; afara de acést'a vedemu pe intreprinditoriu depunendu numai trei patrimi din capitalu. Asiá dar, dupa calculele cele mai elementare se vederéza ca conditiunile acordate mai in urma sunt multu mai favorabile pentru concessiunari. Nu suntemu atatu de absurdi in catu se convenim si noi in principiulu acel'a ca guvernulu Romaniei cauta se faca si sacrificie spre a vedé odata realisata construirea cáiloru ferate, dar ni permitemu a dice ca no-am intristá fórte daca am vedé noulu statu romanu confundandu-se intru unu labirintu de nóue dificultati financiarie. Ceea ce ne face a reflectá la acést'a, este conditiunea cea mare a dlui Offenheim, prin care fisculu romanu se obliga a emite a patr'a parte din capitalulu speselor. Acést'a ar fi o nóua impovorare, unu nou imprumutu de 30 milióne si mai bine de franci, ceea ce nu dorim pentru fisculu romanu, sciindu catu de usioru —

une ori — se facu imprumuturile, si catu de greu — de comunu — se rafuescu detoriile.

Simpatie cu sinceritate ministerulu actualu carele represinta partitulu celu viguros alu progresulu, credemu a ni face detorintia aretandu-i reflexiunile nóstre a supr'a acestei afaceri. Dlu Offenheim buciama de nainte triumfulu seu, si dupa cum cunósceamu forti'a si abilitatea propria filoru Talmudulu, ne ingrigim ca va reesi, si astfelu a dóua di cestiunea Offenheim se va pune intr'o cumpena cu neuitat'a cestiune Oppenheim. E timpulu de a lucrá spre a licuidá detoriile státulu, éra nu a le improspetá. Dupa noi, este funesta ideia aceea ca detoriile unui státu represinta sorgintile sale de prosperitate. Unu státu, chiar in positiune politica independinta, perde prestigiulu seu candu e impilatu in detorii.

Asiá dara, fora a intrá in studiulu celoru lalte conditiuni mai multu séu mai putieniu avantajóse intreprinditoriu, nu vom obiectá nemica a supr'a adaugerii de 10,000 franci la chilometru acordata dlui Offenheim peste ceea ce fusese stipulatu dlui Salamanca: daca ministerulu si tier'a, dupa studiole ce vor fi facutu, vor gasi ca cheltuiiele ierta se mai sufera acést'a impovorare ce este de competintia loru de a o incuviintiá.

Pre langa acést'a, fiindu ca scimu ca dlui M. Popoviciu i s'a datu din partea guvernulu Austriei concessiunea construirii unei linii ferate de la Sigetulu Marmatiei la fruntari'a Romaniei de la Cornulu Luncii, fiindu ca soim de ce mare importantia chiar natiunala pentru noi este acést'a linia, asiá precum ea póte pune in comunicatiune mai intima pe romanii din Maramuresiu si Bucovin'a cu acei din Romani'a si astfelu a deschide calea comericiulu loru pana la Marca-Négra; pentru aceste motive conjurámu pe guvernulu romanu ca se aiba in vedere totu de odata posibilitatea construirii acestei cai fora a fi impedeata de concessiunea dlui Offenheim.

Revista diaristica.

(i) Diurnalele magiare guvernamentali se ocupa de unu timpu inóce cu multa indignatiune de revista diurnaleloru asiè-numite opozitionali, intre cari vedemu pe „Albin'a”, si pe betran'a „Gazeta Transilvaniei” dintre cele romane. Parerile contrariloru egalei indreptari a natiunalitatiloru nemagiare din Ungaria, a caror'a existinta se incórea unii esagerati a o negá den adinsu, ni sunt mai bine cunoscute de cum se merite repete.

Cugetámu a fi de interesu si placere mai multa pentru noi a cunósce si cate unu corbu albu, adeca cate unu magiaru amicu natiunalitatiloru nemagiare, si de aceea reproducemu acelu unele pasuri din epistóla lu Virgiliu Szilágyi, adresata redactorulu de la „Slovenske Noviny”, si publicata in fóia partitei estreme „Magyar Ujság” in nr. 24 si 25 a l. c. in cari renumitulu barbatu magiaru de státu vorbesce cu mare predileptiune despre principiile democratice, libertatea popóraloru si despre egal'a indreptari a natiunalitatiloru. In fine vom aretá respunsulu ce „Esti Lapok”, fóia regimulu, l'a datu numitei epistole.

Eca cuprinsulu epistolei numite:

„Domnule Redactoru! Capromtitudine patriotica raspundu acelei dorintie, ce mi s'a adresatu din mai multe parti, ca se promovezu dezvoltarea si solidaritatea contielegerei intre democratia natiunala magiara si sloveca (tót) prin respicarea pareriloru mele — referitorie la cestiunea acést'a — ce sunt adresate dreptulu catra publiculu cetitoriu alu Dtale. Cu promtitudine patriotica raspundu din acea cauza, pentru ca dorescu in genere contielegerea intre poporulu diverselor natiunalitati a tierii, care e unic'a garantiu secura a unui viitoriu mai bunu si mai frumosu de catu presentele plinu de amaratiune, si pentru ca am firm'a convingere ca vom ajunge pe calea desluciri-

loru reciproce la acea basa, pe care contielegerea nu numai e posibila, ci este o necesitate politica si sociala.

„Din partea ungoriloru dóra eu am fostu celu d'antaiu, carele am inceputu a intóná mai cu accentuare atatu indreptariu catu si problemele democratice natiunali.

„Democratia magiara a ajunsu in trecutul mai de aprópe la acelu stadiu a dezvoltarii sale, de a ocupatu o pusetiune deosebita fatia cu elementele adversarie (inimice); intre cari eleminte inimice nu e inimiculu mai periculosu acelu, care se lupta pe fatia contra pretensiuniloru democratice. Acestu elementu e si prenestricaciosu pentru democratia; deórace elu forméza adeveratulu anaeronismu a seclului, si caatare va mai vegetá unu timpu din ignorarea si credulitatea ómoniloru, dar lu va dimioá dintele de feru alu timpulu. Inimiculu periculosu alu democratice e acelu elementu, ce se numesce pe sine „moderatu”, care voiesce tóte numai de diumetate; ar desopicá in dóue inca si principiulu, de s'ar poté.

„E periculosu inimicu acelu elementu, care sub masca liberalismulu niseie a corumpede democratia in democratia, poporulu prin poporu, furandu increderea poporulu prin programe cu mari cuvinte, vorbe frumoase, si promisiuni fatiarice.

„Acestu elementu e inimicu periculosu intereselor mai nalte ale democratice. E necesariu mai pre sus de tóte, se ocupe democratia o pusetiune fatia cu acestu inimicu, mai alesu acolo, unde joculu dubietatii politice are unu terenu atatu de largu, casi cum e celu ce se imbia in Ungari'a pe séma politice dubie mai alesu din caus'a relatiuniloru natiunalitatiloru. Mi-ar placé, daca ar fi cu atentiune buna la punctulu acést'a de vedere dintre cetatiunii nemagiare ai patriei mele, cu distingere acóia, cari sunt chiamati atatu de dupa cugetea libera, catu si de dupa starea loru sociale si politica, a promová interesele democratice. Ast'a e antai'a conditiune in privintia magiariloru catu si a nemagiariloru, se deosebim totdeuna adeverulu de insinuatiiunile false, se reúnosceamu si se nutrimu cu grige interesele nóstre comuni cari ne indruma se ne sprigim unii pro altii, si se formámu o aliantia strinsu morala.

„Eu am constatatu mai de multe ori in organulu partitei democratice, séu déca ti place a partitei natiunali magiare, deoi o potu spune si cu asta ocaziune in publicu, cumca integritatea, inflorirea, ba linisea si existintia Ungariei depinde de la satisfacerea intereselor poporulu in generé, éra mai alesu de la multiamirea neamenabile a pretensiuniloru de natiunalitate. Si in catu acestu adeveru e chiaru, in atata ce si acelu cumca sustinerea intregitati Ungariei, asigurarea independintie si dezvoltarea puterii ei consta intru interesulu libertatii si alu progresulu, daca luámu in considerare pretensiunile nedespatabile ale civilizatiunei si a progresulu, éra din alta parte periclele ce pe veri care natiune mica ne ameninta de dóue parti cu subjugare morala si materiala, adeca din partea muscalulu si a nemtiulu. Intre existintia Ungariei si intre eluptarea libertatii popóraloru, cari locuescu acést'a tíera existe o solidaritate nedisolubila. Un'a conditiuneza reciprocamente cea lalta. Un'a fora de al'a e cu nepotintia.

„Urméza din acést'a antaiu aceea, cumca acelu, care dá mana de ajutoriu la contopirea Ungariei intr'unu imperiu austriacu — póte voi unu imperiu austriacu cu auctoritate, dar libertatea poporulu nici decatu: acelu póte voi pretoriani, cari se desfóta la mesele incarcate, póte voi proconsuli, cari sunt cu mare grige la esecutiunea contributiunei, nu va inse acelu instruminte, cari se receru la restituierea libertatii poporulu, si a buneii starii lui deca diute, (ruinate). Care inse crede, cumca pretensiunile natiunalitatiloru ar trebui implinite cu spargerea Ungariei, si ar cautá aliatii spre acestu scopu din afara, acelu póte se voiesca a fi

servu fidelu acelei potestati, de la care speréza radimu, si póte acceptá dóra deocamdata si óresi-care folosu de la acestu radimu in privint'a nationalitatii sale, — nu póte inse se voiesca totdeodata si libertatea popóraloru.

„A dou'a ce urméza din solidaritatea existintiei Ungariei, si a intereselor libertatii, consta din acea cumca inimicii mai periculosi ai Ungariei: nu e muscalulu, cu care sparia amicii cei buni ai nostri, adeca austriacii, elementulu magiaru in atate chipuri, din cauza ca se-i servimu mai bine pe ei, si nu e acelu romanu, care fantaséza dóra despre o Daco-Romania, despre acésta imposibilitate política, si nu e acelu serbu alu Ungariei, care s'ar consolá dóra cu aceea in starea-i de acum deplorabila si nesuportabila, cá Ungari'a si asié o va sugrumá sistem'a de acum, si atunci si-va afhá elu satisfacerea intereselor sale de catra Belgradu — nu sunt diou acestia, nu-su astfelii inimicii mai periculosi a Ungariei. Si neci acele nationalitati nemagiare, cari pretindu in publicu si cu accentu stimarea drepturilor, si implinirea intereselor lor, nu sunt inimicii intereselor tierii.

„Inimiculu mai periculosu alu existintiei si integritatii Ungariei, e acea política, acea partida, e acelu guvern care amena de pre o di pe alta satisfacerea intereselor poporului si a pretensiunilor juste a nationalitatilor, séu din cauza cá nu e in stare a le satisface, séu pentru cá e cu multu mai tare increditu in grati'a puterii de care se impartasesce, de catu se tiena de necesitate a indestulá aceste interese si pretensiuni. Inimicii mai periculosi ai existintii Ungariei sunt aceia, cari raspundu cu ironia la pretensiunile privitorie la usiorarea neamenabila a sarcineloru poporului, cari cugeta a puté resolví pretensiunile nationalitatilor cu promisiuni góle, si frase eftine. Inimicii mai periculosu ai intereselor Ungariei sunt aceia, cari injura nisuintiele partidei nationali cehice, batjocorescu partit'a nationala croata, suspitiunéza nisuintiele nationali ale romanilor, si voiescu a privi tóte partidele nationali de contrariulu naturalu a magiarulu, cari partide inse tienu pretotindene viitorulu in manele lor. Inimicii mai periculosi a intereselor Ungariei sunt asiedara aceia, cari de dragulu trecatoriu a politiceii austriace facu pre fie cine de inimiculu magiarulu, in occidentu, la médiadi si medianópte; ni facu de inimicii nostri (magiarilor) tóte elementele nisuintieloru liberali.“

Astfelii vorbesce acestu barbatu magiaru despre libertatea popóraloru, si dupa ce vorbi despre libertate, egala in dreptate, buna stare, si instructiunea publica — face atente nationalitatele, „cá tóte faptele, care tientescu la ascurarea libertatii comune, si promovarea buneii stari a poporului, democrat'a magiara numai cu sucursulu lor va fi in stare a le duce in fine.“

La acésta epistóla atatu de interesanta, raspunde „Esti Lap.“ in manier'a urmatoria: „Amate amici! Ti-amu cetitu epistóla adresata catra redactorele de la „Narodne Novine“ (— in M. U. — sta Slovenské Noviny. Cor.) care a aparutu in „Magyar Ujság.“ Afara de presupunerea, care o orientezi despre pusetiunea presinta a democrat'ei magiare, subscriu parerile si principiele tale in obiectulu indestulirii nationalitatilor. Inse iérta-mi, daca me abatu de la opiniunea ta in privint'a procedurii.

„Tóte la timpulu seu, dicea intieptulu Salamonu, si regele Salamonu a fostu si in política mare intieptu, ce a demustrá, nu se tiene de suer'a diurnalisticeii. Nu e acuma timpulu a aduná diurnalitatele — (audi colo. Cor.) sub flamar'a „libertatii poporului.“ Ti voiu spune caus'a.“

„Fórté bine ai desclinitu in epistóla ta nisuinti'a libera a nationalitatilor de catra amagirea muscalulu séu altei potestati; inse si acesti liberi nisuintori cugeta asié ca tine, si dicu: „mai nainte ni trebuie nóa libertate pentru ascurarea nationalitatii nóstre proprie; — si déca vom vedé noi (nemagiarii) acésta ascurata, — atunci damu man'a cu voi la eluptarea libertatii publice, a „libertatii poporului.“

„Se se deslege catu mai curundu cestiu-nea nationalitatilor — cu pastrarea neviolabila a integritatii tierii — si numai dupa acésta póte vení ordinea eluptarii de „libertate a poporului,“ séu a principialoru democrat'iei ourato.“

„Te rogu inse, va fi bine a face distingere

intre acea libertate, cata o necesaria la deslegarea cestiuunii nationalitatilor, si intre aceea, pe care o potemu numí cu inim'a curata „libertatea poporului.“

„Libertatea e ca ver ce tesauru séu sentire fericitoria pe lume, si putienu d'in trensa e libertate, si multu din ea e tesauru, inse pré multu d'in trensa e chiar asié de onerosu, casí efectulu nemicitoriu si imbetatoriu a fericirii.

„Se ne multumimu in starea acésta a nóstra deplorabila, in care potemu multiamí lui Ddieu, cá sustámu cu onóre, se ne indestulimu acum'a cu atata libertate, si pe bas'a acéstei libertati cu atata putere — (ascultati!), cu cata potemu luá in manile nóstre si finí consciintiosu deslegarea cestiuunii nationalitatilor cu eschiderea ver carei influentie straine, — cu cele lalte va avé de facutu viitorulu.

„Diu'a libertatii poporului e inca departe de Unguri'a, din aceea cauza simpla, cá precum sefi si tu bine — educatiunea poporului, séu in genere cultur'a e la noi inca tare in deretru. Pre langa atata educatiune, cata posiede poporulu nostru in presinte, n'ar poté posiede fora de stricare o libertate mai mare, de catu cea de astadi! Ast'a mi-e convingerea intima. Lasa se netediésca mai nainte ministrulu nostru de instructiunea publica putientelu calea educatiunei la o cultura mai curata fundamentala si morala, si nu va fi de lipsa unu dieceniu — si in Ungari'a va inflori „libertatea poporului“ for de pamentu udatu cu sange, si lacrima de munca!

„De a constitui inse in Ungari'a libertatea poporului cu funtionarea organizata a nationalitatilor, aici la noi, unde se acatia demagog'a in acea declaratiune fora de parchia si ne mai audita; „cá sub éróre este dreptatea, éra sub vestmentu domnescu blastameti!“ concedemi amice! déca cutezati voi a proclamá acésta in Kecskemét naintea poporului magiaru inteligente, — ce accepti de la alte soiuri de popóra — cari stau in privint'a política mai inderetru de catu magiarulu?“

Mai departe vorbesce despre acea cá in Ungari'a si democrat'ie se tituléza prin „spectabilis“, va se dica nu existe inca o adeverata democrat'a. Lucru vechiu si cunoscutu.

Invederéza d'aci cá partit'a guvernului cu organele sale au luatú refugiu la imputarea cá „poporulu n'are inca educatiunea necesaria, nu e maturu spre libertate.“ Acésta imputare e stereotipa la reactionari si inimicii libertatii poporului. Asié erá si la Bucuresci pre timpulu domniei lui Cusa, se imputá poporului cá nu e maturu pentru libertate, prin urmare nu trebuie a-i dá libertatea preseii. Multi au combatutu acésta imputare, desclinitu emintentele nostru publicistu de preste Carpati C. A. Rosetti o fece ridiculósa si de rusine la timpulu seu opunendu-i cam acésta asertiune: lasati-ne mai antaiu se vedemu libertatea, apoi o vom cunósce, ne vom dedá cu ea, vom devení maturi pentru ea, — inse candu ni diceti cá n'avemu se intrámu in libertate pana nu vom fi maturi mai antaiu, atata inséamna: nu intrá in apa pana nu vei sci innotá.

Pesta 4 febr.

Cartea rosia,

care, precum am pomenitu, contine actele diplomatice ale ministeriului imperatescu austriacu, s'a impartitu marti intre membrii delegatiunilor. E unotomu insemnatu cu nr. 1. are 150 de pagine, cari cuprindu 158 de acte si se estindu de la novembre 1866 pana la finea anulul 1867.

Dupa cuprinsu, cartea se imparte in dóue parti, a nume:

A) Prospectu, aci ministeriulu de esterne din a sa parte face istori'a scurta a cestiuunii respective si apoi indruma la

B) Acte, aci se comunica notele, depesiele etc. parte intregi, parte — daca i-a impusu precautiunea — numai in estrasu, fie care in limb'a originala a actului, si asié vedemu o restrictiela de francésca, italiana si nemtiésca.

Dupa obiecte, contine — asié sunt insirate in prospectu — urmatóriele:

I. Causa nemtiésca. Incurcaturele pentru Lucemburg.

II. Relatiunile catra Itali'a. Caus'a Romei.

III. Cause orientali.

IV. Partea política-comerciala.

Catu e pentru cele de sub I. II. (V. lo cunóscomu de pre timpulu candu s'au petrecutu. Mai multu ne intereséza afacerile orientulu, si — incunjurandu cele referitorie la

Candi'a si Serbi'a — vom atinge numai despre relatiunile catra Romani'a de preste Carpati.

Despre acésta se dice in prospectu: „Domnu principatoru unite Moldavi'a si Valachi'a, delocu dupa recunóscearea sa din partea puteriloru garantatórie, a trimisu la Viena pe ministrulu seu principele Georgiu Stirbei ca in contielegere recipróca se promoveze regularea mai multoru afaceri pendinti intre statele imp. reg. si principate. Cabinetulu imperatescu nisundu pururea a sustiené relatiuni amicabile cu acéste tíera vecina pe carea interese de multe foliuri o léga de Austri'a, cu tóta promititudine luá in consideratiune dorintiele espresse de Domnu Carolu, si de presentu decurgu negociatiunile ce tindu o regulare multiamitorie pentru interesele ambelor parti respective. (Actele sub nri 114 si 115.)“

De aci prospectulu trece a vorbi cateva sime despre caus'a ovreiloru din Romani'a, pentru care sunt „9“ acte. Aptivitate straordinaria! óre asié multe interese austriace au fostu angajate intr'acésta?

Actele amintite mai sus sub nrii 114 si 115, le reproducemu aci in estrasu:

Nr. 114. *Principele Georgiu B. Stirbei, baronulu de Beust.*

Viena 12 mart. 1867.

Am avutu onóre a vorbi Esc. Tale despre unele cestiuuni de interesu comunu in privint'a caror'a am primitu misiunea speciala de a cercá si de a obtiné o contielegere cu guvernulu Mai. Sale imp. si reg. Apostolice . . .

Te rogu prin urmare dle baróne, se-mi permiti a resume si precisi in cateva linii obiectele principali ce credu cá trebuiescu, nainte de tóte si pentru acum, a le supuno spre scopulu acésta naltéi Tale apreciatii:

1. Proiectulu pentru unu cartelu (tratatu) de stradarea facatoriloru de rele alaturatu cal . . .

2. Comerciuulu directu casí cel'a de transitu intre aceste dóue tieri ar fi fórté folositoriu desvoltarii recipróce prin o regulare ce ar dá tóte inlesnirile potinciose pe bas'a liberei schimbari si a reciprocitatéi perfecte . . .

3. O contielegere in privint'a puntelor pentru impreunarea cáiloru ferate proieptate in ambele tieri nu va lipsi fora indoiéla a paré Esc. Tale de o urgentia necontestabila in tóte privintiele.

4. Relatiunile nóstre internatiunale suntu asiedate pe o basa reu definita si neinocetatu dau ansa la discussiuni si conflicte, ce provinu din greutatea d'a impacá tratatele si capitulatiunile intre puterile straine si Pórta, cu art. 8 alu conventiunoi de Paris. Exercitiulu jurisdic-tiunei consulare paraliséza actiunea libera a guvernului romanu . . . indrasnescu a sperá o modificatiune mare in asta privintia . . .

5. Credu in fine cá trebuie se supunu Esc. Tale necesitatea d'a aceditá unu aginte a principelui Carolu intocm'a celoru stabiliti la Constantinopole si Paris. Domni de mai nainte in tóte timpurile au avutu unu aginte la Viena, si estensiunea relatiuniloru nóstre face mai urgente admissiunea unui organu destinat a le mantiené si a le cultivá . . . Indrasnescu a sperá cá vei bine voi a me pune in stare d'a raportá Inaltéi Sale Serenissime Domnului Carolu I asecurarea positiva cá misiunea mea e coronata de succesu . . .

Nr. 115 *Baronulu Beust, principelui Georgiu Stirbei.*

Viena 17 martiu 1867.

Prin epistóla ce mi-ati facutu onóre a mi-o adresá la 12 lunei curinte ai bine voitu a insemná mai multe cestiuuni ce guvernulu principatoru unite Moldavi'a si Valachi'a voiesce a le regulá cu guvernulu Mai. Sale imp. si reg. Apostolice . . .

Pentru a raspunde la unulu cate unulu din desclinitele puncte articulate in acea epistóla, Ti potu dá asecurarea

1. cá guvernulu austriacu partecipa la dorint'a celuia din principate d'a stipulá unu cartelu de stradarea facatoriloru de rele si cá va studiá proieptulu ce mi-ati adresatu spre scopulu acésta;

2. cá elu (guvernulu austriacu) nu póte de catu a se felicitá de conclusiunea unei arangieri timentitórie d'a asecurá ambelor tieri, in materia de comerci, inlesnirile recipróce cele mai estinse;

3. cá deliberatiunile ce au de scopu a fiesá puntele de impreunare a cáiloru ferate din Transilvani'a cu celo din Romani'a, se va ocu-

pá guvernulu a le duce la o buna otarire intru intielesulu care va raspunde mai bine intereselor ambelor tieri;

4. cá e gat'a a intrá in negociatiuni cu guvernulu Domnului Carolu pentru a regulá regimulu jurisdic-tiunei consulare intr'unu módu corespondiatoriu necesitatiloru nóue.

Ce privesce in fine punctulu ultimu din epistóla, acela in care esprimi dorint'a Domnului de Moldo-Valachi'a d'a aceditá la Viena unu aginte, precum sunt cei stabiliti la Constantinopole si la Paris, am onóre a Te prevení inca de acum'a cá guvernulu Imperatului cu placere dá invoierea sa acéstei mesuri, ce nu va poté de catu profitá in mantinerea si consolidarea bunelor rapórté intre aceste dóue tieri unite prin atate interese comune.

Rogandu-Te, principele meu, d'a binevoi se duci acésta comunicatiune la cunoscint'a Inaltéi Sale Serenissime Domnului Carolu, folosescu acésta ocaziune etc.“

Negotiatiunile cari decurgu de presentu, precum aréca cartea rosia, le conduce din partea Romanioi d. Demetriu Brateanu care de lungu timpu petrece in Viena spre scopulu acésta. Puntele de manecare ale acestoru negociatiuni sunt amintitele acte.

Proiectulu de adresa alu camerei deputatiloru Romaniei.

„Mari'a Ta! Natiunea romana raspundendu la apelulu facutu ei, in virtutea prerogativeloru Tronului, suntemu fericiti ca 'ntele cuvinte ale reprezentantiloru ei se fie pentru a esprime simtimintele de iubire si de devotamentu pentru Mari'a Ta.

O dinastia asiedata pe institutiuni democratice si liberali a fostu idealulu Romaniloru. Mari'a Ta aducendu pe tronulu Romaniei virtutiele ilustriloru vostri parinti si lucrandu cu constantia si neobosire pentru stabilirea sisteméi constitutionale, cu tóte dificultatile ce inconjóra unu nouu regime, ai intaritu si mai multu simtimintele de iubire si de credintia ale natiunii pentru Domnu seu. Ea nu va uitá neci odata cá, in impregiurari grele, Mari'a Ta ai remasu nestramutatu in otarirea d'a pastrá neclintite libertatile publice.

Ca mandatori ai natiunii, suntemu derdatori si fericiti d'a constatá c'abiá unu anu si jumetate d'o sincera funtionare a institutiuniloru liberali, a fostu destulu spre a aduce o mare schimbare in starea generale a tierii. Print'o strinsa unire intre guvernulu si natiune, acésta stare se va imbunatatí din di in di mai multu.

Nevoiele ce Mari'a Ta le semnalez, si cari sunt simtite de toti, vor dobandí o drépta satisfacere. Adunarea nationale nu va crutiá nici o ustanéla spre a cautá si a gasí impreuna cu guvernulu Mariei Tale, medilócele cele mai nemerite pentru a aduce tóte ameliorarile putinciose la institutiunile existinti, a creá nóue medilóce de imbunatatirea conditiuniloru morali si materiali ale tierii, si a dá astfelu multiamire tuturu intereselor. Ea se va ocupá indata si cu seriozitate de tóte proiectele de legi ce anuncia guvernulu Mariei Tale, si cari sunt menite a ne duce la acele rezultate fericite.

Interpreti ai natiunii, luámu aceste obligaminte solemne catra Mari'a Ta, si Te asecurámu cá Romani'a, increditióre in simtimintele pure si generóse, in vederile inalte, in cugetarile adeveratu romanesci ale suveránulu seu, privesce acum cu credintia spre viitoru, si este gat'a la ori-ce sacrificie pentru ca Tronulu unitu cu natiunea se póta merge acolo unde ginte si positiunea nóstra ne comanda a ajunge.

Se traesci Mari'a Ta! Se traiésca Romani'a!“

— Maiestatile Loru in Buda-Pesta.

Ieri merouri la 12 óre 52 de minute salvele de tunu din citadel'a de Bud'a dederu de scire cá Maiestatile Loru Imperatului si Imperatés'a au trecut peste granitiile Ungariei. La curte, citadela si pe turnulu casei orasulu se pusera flamure. Ministrulu Festetis plecase spre intimpinare pana la fruntari'a tierii. Sér'a la 6^{3/4}, ajunsera Maiestatile Loru in Pest'a, unde la curtea calei ferate se primira cu strigari entusiastice. Se adunase multu poporu desí timpulu erá neplacutu. Cuventári nu s'au tienu. Imperatulu portá uniforma de usariu. La calea ferata se infatisésera comandantele principe Liechtenstein, ministrulu Wenckheim, primariulu Szentkirályi. Casele pe stratele de la calea ferata pana la curte in Bud'a s'au iluminatu.